

Οι Χριστιανοί Αντβεντιστές της Εβδόμης Ημέρας Πιστεύουν . . .

Ο άνδρας και η γυναίκα έγιναν κατά την εικόνα του Θεού, με ατομικότητα, δύναμη και ελευθερία να σκέπτονται και να ενεργούν. Αν και δημιουργήθηκαν ως ελεύθερες υπάρξεις, ο καθένας είναι μια αδιαίρετη ενότητα στο σώμα, στη διάνοια και στο πνεύμα, εξαρτώμενος από το Θεό για ζωή, αναπνοή και όλα τα άλλα. Όταν οι προπάτορες μας έδειξαν ανυπακοή στο Θεό, τότε αρνήθηκαν την εξάρτησή τους από Αυτόν και έπεσαν από την υψηλή θέση που κατείχαν κοντά στο Θεό. Η εικόνα του Θεού που είχαν, φθάρηκε και έγιναν θνητοί. Οι απόγονοί τους κληρονόμησαν αυτή την αμαρτωλή φύση και τις συνέπειές της. Γεννιούνται με αδυναμίες και ροπή προς το κακό. Αλλά ο Θεός, στο πρόσωπο του Χριστού, συμφιλίωσε τον κόσμο με τον εαυτό Του, και το Άγιο Πνεύμα αποκαθιστά στους μετανοούντες θνητούς την εικόνα του Δημιουργού τους. Δημιουργημένοι για τη δόξα του

**Θεού, καλούνται να αγαπούν Αυτόν και ο ένας τον άλλον, και να ενδιαφέρονται για το περίγυρό τους.-
Βασικές Διδαχές, 7**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Η ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

«Και είπε ο Θεός, Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ'εικόνα ημών.» Ο Θεός δεν έφερε στην ύπαρξη με το λόγο Του τη κορωνίδα της δημιουργίας Του. Αντίθετα, έσκυψε με αγάπη να διαμορφώσει αυτό το νέο πλάσμα από το χώμα της γης.

Ο καλύτερος δημιουργικός γλύπτης της γης δεν μπορεί ποτέ να σμιλεύσει μια τόσο ευγενική ύπαρξη. Ίσως ο Μιχαήλ Άγγελος ή ο Πραξιτέλης μπορούσαν να διαμορφώσουν ένα καταπληκτικό εξωτερικό, αλλά τι γίνεται με την ανατομία και τη φυσιολογία προσεκτικά διαμορφωμένες για λειτουργία και ομορφιά;

Το τέλειο άγαλμα στεκόταν ολοκληρωμένο με μαλλιά, με βλεφαρίδες, με νύχια, όλα στη θέση τους, αλλά το έργο του Θεού δεν είχε τελειώσει. Αυτός ο άνθρωπος δεν ήταν για να μείνει χώμα, αλλά να ζήσει, να σκέπτεται να δημιουργεί και να αυξάνεται σε δόξα.

Σκύβοντας επάνω στην υπέροχη αυτή μορφή, ο Δημιουργός «ενεφύσησεν εις τους μυχθήρας αυτού πνοήν ζωής, και έγινεν ο άνθρωπος εις ψυχήν ζώσαν». (Γεν. β'7, α'26). Βλέποντας την ανάγκη του ανθρώπου για συντροφιά, ο Θεός είπε: «Θέλω κάμει εις αυτόν βοηθόν όμοιον με αυτόν.» «Και ο Κύριος επέβαλεν έκστασιν επί τον Αδάμ», και καθώς αυτός κοιμήθηκε, ο Θεός έβγαλε μια από τις πλευρές του και τη διαμόρφωσε σε γυναίκα. (Γέν. β'18,21,22). «Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ'εικόνα εαυτού,

7. Η φύση του ανθρώπου

κατ'εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν, άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς. Και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός, και είπτε προς αυτούς ο Θεός, Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε, και γεμίσατε την γην, και κυριεύσατε αυτήν, και εξουσιάζετε επί των ιχθύων της θαλάσσης, και επί των πετεινών του ουρανού, και επί παντός ζώου κινουμένου επί της γης.» Στον Αδάμ δόθηκε ένας κήπος για κατοικία, απείρως λαμπρότερος από τον ωραιότερο στη γη σήμερα. Υπήρχαν δένδρα, αμπέλια, λουλούδια, λόφοι, κοιλάδες, όλα στολισμένα από τον ίδιο τον Κύριο. Δύο ιδιαίτερα δένδρα, το δένδρο της ζωής και το δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού ήταν εκεί. Ο Θεός επέτρεψε στον Αδάμ και στην Εύα να τρώνε ελεύθερα από κάθε δένδρο εκτός από το δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού. (Γέν. β'8,9,17).

Έτσι, το κορυφαίο γεγονός της δημιουργικής εβδομάδας ολοκληρώθηκε. «Και είδεν ο Θεός πάντα όσα εποίησε. Και ιδού, ήσαν καλά λίαν.» (Γεν. α'31).

Η Προέλευση του Ανθρώπου

Αν και σήμερα πολλοί πιστεύουν ότι οι ανθρώπινες υπάρξεις κατάγονται από κατώτερες μορφές ζωικής ύπαρξης και είναι αποτέλεσμα φυσικών διαδικασιών μέσα από δισεκατομμύρια χρόνια, μια τέτοια ιδέα δεν εναρμονίζεται με τη βιβλική αφήγηση. Το ότι οι ανθρώπινες υπάρξεις πέρασαν στη διαδικασία του εκφυλλισμού είναι ουσιώδες κατά τη βιβλική άποψη για τη φύση του ανθρώπου.¹

Ο Θεός Δημιούργησε τον Άνθρωπο. Η προέλευση της ανθρώπινης φυλής αποτελεί θεία απόφαση. Ο Θεός είπτε: «Ας κάμωμεν άνθρωπον». (Γέν. α'26). Ο πληθυντικός «κάμωμεν» αναφέρεται στην Τριαδική Θεότητα - Θεός ο Πατέρας, Θεός ο Υιός, Θεός το Άγιο Πνεύμα. (Δείτε το κεφάλαιο 2). Με το σκοπό αυτόν ο Θεός δημιούργησε την πρώτη ανθρώπινη ύπαρξη (Γέν. α'27).

7. Η φύση του ανθρώπου

Δημιουργημένος από το Χώμα της Γης. Ο Θεός διαμόρφωσε τον άνθρωπο «από χώματος εκ της γης» (Γέν. β'7), χρησιμοποιώντας προϋπάρχουσα ύλη αλλά όχι άλλες μορφές ζωής, όπως θαλάσσια ζώα ή τετράποδα. Δεν εισήγαγε «πνοήν ζωής» μέχρι να έχει δημιουργήσει κάθε όργανο και να το τοποθετήσει στη θέση του, ώστε να γίνει ο άνθρωπος ζωντανό πρόσωπο.

Δημιουργημένος κατά το Θείο Πρότυπο. Ο Θεός δημιούργησε το καθένα από τα άλλα ζώα - ψάρια, πουλιά ερπετά, έντομα, μαστοφόρα κ.λ.π. «κατά το είδος αυτών». (Γέν. α'21,24,25). Το κάθε είδος είχε ένα τυπικό σχήμα και την ικανότητα να παράγει το είδος του. Ο άνθρωπος όμως, δημιουργήθηκε κατά το θείο πρότυπο, όχι κατά τον τύπο του ζωικού βασιλείου. Ο Θεός είπε: «Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ'εικόνα ημών, καθ'ομοίωσιν ημών.» (Γέν. α'26). Εδώ υπάρχει μια σαφής διακοπή ανάμεσα στις ανθρώπινες υπάρξεις και στο ζωικό βασίλειο. Η γενεαλογική καταχώρηση στο κατά Λουκά ευαγγέλιο το οποίο περιγράφει την προέλευση της ανθρώπινης φυλής, εκφράζει αυτή τη διαφορά με τρόπο απλό αλλά εμβριθή: «του Αδάμ, του Θεού». (Λουκά γ'38).

Η Υψηλή Θέση του Ανθρώπου. Η δημιουργία του ανθρώπου ήταν το ζενίθ όλης της Δημιουργίας. Ο Θεός ανέθεσε στον άνθρωπο, τον δημιουργημένο κατά την εικόνα του κυρίαρχου Θεού, την ευθύνη του Πλανήτη Γη και όλης της ζωικής ύπαρξης. Ο L. Berkhof δηλώνει για τον Αδάμ: «Ήταν καθήκον του και προνόμιο να κάνει όλη τη φύση και όλα τα δημιουργημένα πλάσματα τα οποία τοποθετήθηκαν υπό την κυριαρχία του, να είναι υποταγμένα στη θέληση και στις προθέσεις του, ώστε αυτός και όλη η ένδοξη κυριαρχία του να υπερευφώνουν τον παντοδύναμο Δημιουργό και Κύριο του σύμπαντος. Γέν. α'28, Ψαλμ. η'4-9.»²

Η Ενότητα της Ανθρώπινης Φυλής. Οι γενεαλογίες στη Γένεση αποδεικνύουν ότι οι διαδοχικές γενεές μετά τον Α-

7. Η φύση του ανθρώπου

δάμ και την Εύα προήλθαν από αυτό το πρώτο ζευγάρι. Σαν άνθρωποι, όλοι μοιραζόμαστε την ίδια φύση, η οποία αποτελεί μια γενετική ή γενεαλογική ενότητα. Ο Παύλος είπε στους αρχαίους Αθηναίους: «Έκαμεν (ο Θεός) εξ ενός αίματος παν έθνος ανθρώπων, διά να κατοικώσιν εφ'όλου του προσώπου της γης.» (Πράξ. ιζ'26).

Επιπλέον, βλέπουμε άλλες ενδείξεις της οργανικής ενότητας της φυλής μας από τις βιβλικές δηλώσεις ότι η παράβαση του Αδάμ έφερε την αμαρτία και το θάνατο σε όλους και τη δυνατότητα σωτηρίας όλων διά του Ιησού Χριστού (Ρωμ. ε'12, Α'Κορ. ιε'21,22).

Η Ενότητα της Φύσης του Ανθρώπου

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά μέρη των ανθρώπινων υπάρξεων; Δημιουργήθηκαν διάφορα ανεξάρτητα συστατικά, όπως το σώμα, η ψυχή και το πνεύμα;

Η Πνοή της Ζωής. «Έπλασε Κύριος ο Θεός τον άνθρωπον από χώματος εκ της γης, και ενεφύσησεν εις τους μυκτήρας αυτού πνοήν ζωής, και έγεινεν ο άνθρωπος εις ψυχήν ζώσαν.» (Γέν. β'7).

Για να μεταβάλει ο Θεός τα στοιχεία της γης σε ζωντανή ύπαρξη, «ενεφύσησε» «πνοήν ζωής» στα ρουθούνια του άψυχου σώματος του Αδάμ. Αυτή η πνοή ζωής είναι «η πνοή του Παντοδυνάμου» (Ιώβ λγ'4) που δίνει ζωή - ο σπινθήρας της ζωής. Μπορούμε να συγκρίνουμε αυτό με ρεύματα ηλεκτρισμού που, όταν ρέουν μέσα από διάφορα συστατικά, μεταμορφώνουν ένα ήσυχο γκρίζο γυαλί ενός κουτιού σε έναν παλλόμενο παφλασμό χρωμάτων και δράσεων όταν αγγίζουμε το κουμπί της έγχρωμης τηλεόρασης. Ο ηλεκτρισμός φέρνει ήχο και κίνηση εκεί όπου πρώτα δεν υπήρχε τίποτε.

Ο Άνθρωπος - μια Ζώσα Ψυχή. Τι έκανε η πνοή ζωής; Όταν ο Θεός διαμόρφωσε την ανθρώπινη ύπαρξη από τα στοιχεία της γης, όλα τα όργανα ήταν στη θέση τους: η καρ-

7. Η φύση του ανθρώπου

διά, οι πνεύμονες, οι νεφροί, το ήπαρ, η σπλήνα, ο εγκέφαλος κ.τ.λ. - όλα τέλεια αλλά άψυχα. Τότε ο Θεός εμφύσησε στην άψυχη αυτή ύλη πνοή ζωής «και έγεινεν ο άνθρωπος εις ψυχὴν ζώσαν».

Η βιβλική εξίσωση είναι απλή: το χῶμα του εδάφους (γῆ-ινα στοιχεία) + η πνοή ζωής = ζωντανή ύπαρξη ή ζῶσα ψυχή. Η ένωση των γῆινων στοιχείων με την πνοή ζωής ἔδωσαν ως αποτέλεσμα μια ζωντανή ύπαρξη, την ψυχή.

Αυτή η «πνοή ζωής» δεν περιορίζεται στους ανθρώπους. Κάθε ζῶσα ύπαρξη την κατέχει. Η Γραφή, επί παραδείγματι, αποδίδει την πνοή ζωής τόσο στα ζῶα που μπήκαν στην κιβωτό όσο και σε αυτά που ἔμειναν ἔξω. (Γέν. ζ'15,22).

Η εβραϊκή έκφραση στη Γένεση β'7 που μεταφράσθηκε «ψυχή ζῶσα» είναι *νεφές σαιάχ*. Αυτή η έκφραση δεν αφορά στον άνθρωπο αποκλειστικά, γιατί αναφέρεται και στα θαλάσσια ζῶα, στα έντομα, στα ερπετά και στα τετράποδα (Γέν. α'20,24, β'19).

Η λέξη *νεφές* που μεταφράζεται «ύπαρξη» ή «ψυχή» προέρχεται από τη λέξη *ναφάς* που σημαίνει «εμφυσώ». Η αντίστοιχη λέξη στα ελληνικά της Καινής Διαθήκης είναι *ψυχή*. «Ἐπειδὴ ὡς πνοή είναι η πιο καταφανής απόδειξη της ζωής, *νεφές* βασικά υπονοεί τον άνθρωπο ως ζῶσα ύπαρξη, ὡς πρόσωπο.»³ Ὅταν χρησιμοποιείται για τα ζῶα στην αφήγηση της Δημιουργίας, τα περιγράφει ὡς «ζῶα ἔμψυχα» που ο Θεός δημιούργησε.

Είναι σπουδαίο να σημειώσουμε ότι η Γραφή λέει πως ο άνθρωπος ἔγινε σε ψυχή ζῶσα. Τίποτε στην αφήγηση της Δημιουργίας δε δείχνει ότι ο άνθρωπος ἔλαβε ψυχή - κάτι σαν χωριστή οντότητα που, κατά τη Δημιουργία, ενώθηκε με το σώμα.

Μια Αδιαίρετη Ενότητα. Η σπουδαιότητα της αφήγησης της Δημιουργίας για την ορθή κατανόηση της φύσης του ανθρώπου δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί. Τονίζοντας την

7. Η φύση του ανθρώπου

οργανική ενότητα, η Βίβλος περιγράφει τον άνθρωπο ως ένα σύνολο. Πώς λοιπόν η ψυχή και το πνεύμα σχετίζεται με τη φύση του ανθρώπου;

1. Η βιβλική έννοια της ψυχής. Όπως ήδη αναφέραμε, στην Παλαιά Διαθήκη «ψυχή» είναι μετάφραση της εβραϊκής λέξης *νεφές*. Στη Γένεση β'7 δείχνει τον άνθρωπο ως ζώσα ψυχή μετά που η πνοή ζωής εισήλθε στο φυσικό σώμα το διαμορφωμένο από τα στοιχεία της γης.

«Με τον ίδιο τρόπο, μια νέα ψυχή (ζωή) έρχεται σε ύπαρξη κάθε φορά που ένα παιδί γεννιέται. Κάθε ψυχική οντότητα είναι μια νέα μονάδα ζωής, τελείως διαφορετική και χωριστή από τις άλλες όμοιες μονάδες. Αυτή η ιδιότητα της ατομικότητας σε κάθε ζωντανή ύπαρξη, η οποία αποτελεί μια μοναδική οντότητα, φαίνεται να είναι η ιδέα η εκφραζόμενη με την εβραϊκή λέξη *νεφές*. Όταν χρησιμοποιείται με αυτή την έννοια, *νεφές* δεν είναι ένα μέρος του ανθρώπου, είναι ο άνθρωπος. (Γέν. ιδ'21, Αρ. ε'6, Δευτ. ι'22, Ψαλμ. γ'2).

«Από την άλλη πλευρά, εκφράσεις όπως “ψυχή μου”, “ψυχή σου”, “ψυχή του” κ.λ.π. γενικώς είναι ιδιώματα για προσωπικές αντωνυμίες “εγώ” “εσύ”, “αυτός” κ.λ.π. (Γέν. ιβ'13, Λευιτ. ια'43,44, ιθ'8, Ναυή κγ'11, Ψαλμ. γ'2, Ιερ. λζ'9 κ.λ.π.).

Πάνω από 100 φορές από τις 755 περιπτώσεις στην Παλαιά Διαθήκη η λέξη *νεφές* μεταφράζεται ως “ζωή”. (Γέν. θ'4,5, Α'Σαμ. ιθ'5, Ιώβ β'4,6, Ψαλμ. λα'13 κ.λ.π.).

«Συχνά *νεφές* αναφέρεται σε επιθυμίες, ορέξεις ή πάθη (Δευτ. κγ'24, Παρ. κγ'2, Εκκλ. ζ'7). Μπορεί να αναφέρεται στην έδρα των συναισθημάτων (Γέν. λδ'3, Άσμα α'7 κ.λ.π.), και μερικές φορές αντιπροσωπεύει το βουλητικό μέρος του ανθρώπου, όπως όταν μεταφράζεται “ευχαρίστηση” στα εδάφια Δευτ. κγ'24, Ψαλμ. ρε'22, Ιερ. λδ'16. Στο εδάφιο Αρ. λα'19 το *νεφές* θανατώνεται, στο εδάφιο Κριτ. ις'30 το *νεφές* θα θανατωθεί, στο εδάφιο Αρ. ε'2 το *νεφές* είναι νεκρό, και στα εδάφια Αρ. θ'6,7,10, Λευιτ. ιθ'28 το *νεφές* μεταφράζεται νεκρό σώμα ανθρώπου.

7. Η φύση του ανθρώπου

«Η λέξη *ψυχή* στην Καινή Διαθήκη, όπως πρωτογράφηκε στα ελληνικά, είναι ταυτόσημη με την εβραϊκή λέξη *νεφές* της Παλαιάς Διαθήκης. Χρησιμοποιείται ως ζωή για τα κτήνη καθώς και για τον άνθρωπο (Αποκ. ις΄3). Σε μερικές περιπτώσεις χρησιμοποιείται με την έννοια απλώς “άνθρωποι” (Πράξ ζ΄14, κζ΄37, Ρωμ. ιγ΄1, Α΄Πέτρ. γ΄20 κ.λ.π.), και σε άλλες είναι αντίστοιχη προς την προσωπική αντωνυμία (Ματθ. ιβ΄18, Β΄Κορ. ιβ΄15 κ.λ.π.). Μερικές φορές αναφέρεται σε συναισθήματα (Μάρκ., ιδ΄34, Λουκά β΄35), στο μυαλό (Πράξ. ιδ΄2, Φιλιπ. α΄27), ή στην καρδιά (Εφεσ. ζ΄6).»⁴

Αξίζει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο εδάφιο Α΄Πέτρ. γ΄20, όπου «οκτώ ψυχαί διεσώθησαν δι΄ύδατος». Μήπως τα σώματα έμειναν έξω από την κιβωτό και μόνο οι ψυχές μπήκαν μέσα και διασώθηκαν; Φυσικά όχι. Διασώθηκαν οκτώ άνθρωποι.

Η *ψυχή* δεν είναι αθάνατη. Υπόκειται στο θάνατο (Αποκ. ις΄3). Μπορεί να απολεσθεί (Ματθ. ι΄28).

Η βιβλική μαρτυρία δείχνει ότι μερικές φορές *νεφές* (εβραϊκά στην Παλαιά Διαθήκη) και *ψυχή* (ελληνικά στην Καινή Διαθήκη) αναφέρονται σε ολόκληρο το πρόσωπο και άλλες φορές σε κάποια ιδιαίτερη όψη του ανθρώπου, όπως στοργή, συγκίνηση, επιθυμία, αίσθημα. Αυτή η χρήση, οπωσδήποτε, σε καμιά περίπτωση δε δείχνει ότι ο άνθρωπος είναι μια ύπαρξη από δύο χωριστά και ευδιάκριτα μέρηματα. Το σώμα και η ψυχή συνυπάρχουν. Μαζί αποτελούν μια αδιαίρετη ένωση. Η ψυχή δεν έχει ενσυνείδητη ύπαρξη χωριστά από το σώμα. Δεν υπάρχει εδάφιο που να δείχνει ότι η ψυχή επιζεί του σώματος ως μια ενσυνείδητη οντότητα.

2. Η βιβλική έννοια του πνεύματος. Δοθέντος ότι η εβραϊκή λέξη *νεφές* που μεταφράζεται *ψυχή*, δηλώνει την ατομικότητα ή την προσωπικότητα, η εβραϊκή λέξη στην Παλαιά Διαθήκη *ρουάχ*, που μεταφράζεται *πνεύμα*, αναφέρεται στο σπινθήρα που ενεργοποιεί την ουσιώδη ζωή σε ατομική ύπαρξη. Συμβολίζει τη θεία ενέργεια, ή την αρχή της ζωής που ζωογονεί τις ανθρώπινες υπάρξεις.

7. Η φύση του ανθρώπου

«Η λέξη *ρουάχ* αναφέρεται 377 φορές στην Παλαιά Διαθήκη, και τις πιο πολλές φορές μεταφράζεται ως “πνεύμα”, “άνεμος” ή “πνοή” (Γέν. η´1 κ.λ.π.). Επίσης χρησιμοποιείται για να δηλώσει ζωτικότητα (Κριτ. ιε´19), θάρρος (Ναυή β´11), ψυχραιμία ή οργή (Κριτ. η´3), διάθεση (Ησ. νδ´6), ηθικό χαρακτήρα (Ιεζ. ια´19) και την έδρα των αισθημάτων (Α´Σαμ. α´15).

«Με την έννοια της αναπνοής, το *ρουάχ* των ανθρώπων ταυτίζεται με το *ρουάχ* των ζώων (Εκκλ. γ´19). Το *ρουάχ* των ανθρώπων αφήνει το σώμα κατά το θάνατο (Ψαλμ. ρμς´4) και επιστρέφει στο Θεό (Εκκλ. ιβ´7, Ιώβ λδ´14). Το *ρουάχ* χρησιμοποιείται συχνά για το Πνεύμα του Θεού όπως στο εδάφιο Ησ. ξγ´10. Ποτέ στην Παλαιά Διαθήκη, σχετικά με τον άνθρωπο, το *ρουάχ* δε σημαίνει διανοητική οντότητα ικανή για μια αισθητή ύπαρξη έξω από το φυσικό σώμα.

«Το αντίστοιχο από το *ρουάχ* στην Καινή Διαθήκη είναι το *πνεύμα*, από τη λέξη *πνέω*. Όπως συμβαίνει με το *ρουάχ*, δεν υπάρχει τίποτε το έμφυτο στη λέξη *πνεύμα* που να δείχνει μια οντότητα στον άνθρωπο ικανή για ενσυνείδητη ύπαρξη έξω από το σώμα, ούτε η Καινή Διαθήκη χρησιμοποιεί, σχετικά με τον άνθρωπο, σε καμιά περίπτωση αυτή την έννοια. Σε παρόμοια κείμενα όπως Ρωμ. η´15, Α´Κορ. δ´21, Β´Τιμ. α´7, Α΄Ιωάν. δ´6, το *πνεύμα* δηλώνει “διάθεση” “συμπεριφορά” ή “κατάσταση αισθημάτων”. Χρησιμοποιείται επίσης σε διάφορες απόψεις της προσωπικότητας, όπως στα εδάφια Γαλ. ζ´1, Ρωμ. ιβ´11 κ.λ.π. Όπως με το *ρουάχ*, το *πνεύμα* παραδίδεται στον Κύριο κατά το θάνατο (Λουκά κγ´46, Πράξ. ζ´59). Όπως το *ρουάχ*, το *πνεύμα* χρησιμοποιείται επίσης ως το Πνεύμα του Θεού (Α΄Κορ. β´11,14, Εφεσ. δ´30, Εβρ. β´4, Α΄Πέτρ. α´12, Β΄Πέτρ. α´21 κ.λ.π.)»⁵

3. Ενότητα του σώματος, της ψυχής και του πνεύματος. Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στο σώμα, στην ψυχή και στο πνεύμα; Ποια είναι η επιρροή αυτής της σχέσης επάνω στην ενότητα του ανθρώπου;

7. Η φύση του ανθρώπου

α. Μια διπλή ένωση. Αν και η Γραφή βλέπει τη φύση του ανθρώπου σαν μια ενότητα, δεν ορίζει επακριβώς τη σχέση ανάμεσα στο σώμα, στην ψυχή και στο πνεύμα. Μερικές φορές η ψυχή και το πνεύμα χρησιμοποιούνται εναλλακτικώς. Προσέξτε τον παραλληλισμό τους στην έκφραση χαράς της Μαριάμ κατά τον χαιρετισμό στην Ελισάβετ: «Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον, και ηγαλλίασε το πνεύμα μου εις τον Θεόν τον σωτήρα μου.» (Λουκά α΄46,47).

Σε μια περίπτωση ο άνθρωπος χαρακτηρίσθηκε από τον Χριστό ως σώμα και ψυχή (Ματθ. ι΄28), και σε μια άλλη περίπτωση από τον Παύλο ως σώμα και πνεύμα (Α΄Κορ. ζ΄34). Στην πρώτη περίπτωση *ψυχή* αναφέρεται στην ανώτερη ικανότητα του ανθρώπου, ας πούμε τη διάνοια, διαμέσου της οποίας αυτός επικοινωνεί με το Θεό. Στη δεύτερη περίπτωση το *πνεύμα* αναφέρεται στην ανώτερη αυτή ικανότητα. Και στις δύο περιπτώσεις το σώμα περιλαμβάνει τόσο τη φυσική όσο και τη συναισθηματική όψη του προσώπου.

β. Μια τριπλή ένωση. Υπάρχει μια εξαίρεση στο γενικό χαρακτηρισμό του ανθρώπου που περιλαμβάνει διπλή ένωση. Ο Παύλος ο οποίος μίλησε για τη διπλή ένωση του σώματος και του πνεύματος, μίλησε επίσης και για μια τριπλή ένωση. Δηλώνει: «Αυτός δε ο Θεός της ειρήνης εΐθε να σας αγιάση ολοκλήρως, και να διατηρηθή ολόκληρον το πνεύμα σας, και η ψυχή, και το σώμα, αμέμπτως εν τη παρουσία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.» (Α΄Θεσ. ε΄23). Αυτό το κείμενο αποδίδει την επιθυμία του Παύλου ώστε καμιά από τις όψεις της προσωπικότητας να μην εξαιρείται από τη διαδικασία του αγιασμού.

Στην περίπτωση αυτή το *πνεύμα* μπορεί να κατανοηθεί ως «η ανώτερη αρχή της διάνοιας και σκέψης με τις οποίες ο άνθρωπος είναι προικισμένος, και με τις οποίες ο Θεός μπορεί να επικοινωνήσει διά του Πνεύματός Του (Ρωμ. η΄16). Με την ανανέωση της διάνοιας μέσα από την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος το άτομο μεταβάλλεται στην ομοιότητα του Χριστού (Ρωμ. ιβ΄1,2).

7. Η φύση του ανθρώπου

«Με την “ψυχή” ξεχωρίζοντάς την από το πνεύμα, μπορούμε να κατανοήσουμε εκείνο το μέρος της ανθρώπινης φύσης που βρίσκει την έκφρασή της μέσα από τα ένστικτα, τα αισθήματα και τις επιθυμίες. Και αυτό το τμήμα της ανθρώπινης φύσης μπορεί να αγιασθεί. Όταν, με την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος, η διάνοια φέρεται σε αρμονία με τη διάνοια του Θεού, τότε η καθαγιασμένη κρίση επιβάλλεται στη φυσική υπόσταση και στις ροπές - που διαφορετικά θα ήσαν ενάντια προς το Θεό, και έτσι αυτές υποτάσσονται στο θέλημά Του.»⁶

Το σώμα, το οποίο ελέγχεται είτε από ανώτερη είτε από υποδεέστερη φύση, αποτελείται από σάρκα, αίμα και οστά.

Η σειρά του Παύλου με πρώτο το πνεύμα, έπειτα την ψυχή και τελικά το σώμα δεν είναι σύμπτωση. Όταν το πνεύμα καθαγιάζεται, η διάνοια περνάει στο θείο έλεγχο. Η καθαγιασμένη διάνοια, με τη σειρά της, θα έχει καθαγιάζουσα επιρροή επάνω στην ψυχή, δηλαδή στις επιθυμίες, στα αισθήματα, στο συγκινησιακό τομέα. Το πρόσωπο στο οποίο αυτός ο αγιασμός εγκαθίσταται, δε θα κακομεταχειρισθεί το σώμα του, και έτσι η φυσική υγεία του θα είναι ανθηρή. Το σώμα του γίνεται το καθαγιασμένο όργανο διαμέσου του οποίου ο Χριστιανός μπορεί να υπηρετήσει τον Κύριό του και Σωτήρα. Η κλήση του Παύλου για αγιασμό είναι σαφώς ριζωμένη στην άποψη για την ενότητα της ανθρώπινης φύσης και αποκαλύπτει ότι μια αποτελεσματική ετοιμασία για τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού απαιτεί την ετοιμασία ολόκληρου του προσώπου - πνεύμα, ψυχή και σώμα.

γ. Μια ένωση αδιαίρετη και αλληλέγγυα. Είναι σαφές ότι κάθε ανθρώπινη ύπαρξη είναι μια αδιαίρετη ενότητα. Το σώμα, η ψυχή και το πνεύμα λειτουργούν σε στενή συνεργασία, αποκαλύπτοντας μια έντονη, αλληλέγγυα σχέση ανάμεσα στις πνευματικές, διανοητικές και φυσικές ικανότητες του προσώπου. Ελλείψεις σε έναν τομέα θα παρεμποδίσουν και τους δύο άλλους τομείς. Ένα άρρωστο, ακάθαρμο ή συγκεχυμένο πνεύμα θα έχει επιβλαβή αποτελέσματα

7. Η φύση του ανθρώπου

και στη συναισθηματική και στη φυσική υγεία. Επίσης και το αντίθετο αληθεύει. Μια αδύνατη, ασθενική ή βασανισμένη ιδιοσυγκρασία καταστρέφει και τη συναισθηματική ή πνευματική υγεία. Η επιρροή που οι πνευματικές δυνάμεις έχουν η μια επάνω στην άλλη, σημαίνει ότι κάθε άτομο έχει μια θεόδοτη ευθύνη να διατηρήσει τις πνευματικές δυνάμεις σε όσο γίνεται καλύτερη κατάσταση. Αυτή η ενέργεια αποτελεί ένα ζωτικό μέρος της αποκατάστασης του ανθρώπου στην εικόνα του Δημιουργού του.

Ο Άνθρωπος στην Εικόνα του Θεού

Οι ζωντανές υπάρξεις που ο Θεός δημιούργησε την έκτη ημέρα της Δημιουργίας, έγιναν «κατ'εικόνα Θεού» (Γέν. α'27). Τι σημαίνει υπάρξεις δημιουργημένες κατά την εικόνα του Θεού;

Δημιουργημένοι κατά την Εικόνα και την Ομοίωση του Θεού. Συχνά λέγεται ότι οι ηθικές και πνευματικές διαστάσεις του ανθρώπου αποκαλύπτουν κάτι από την ηθική και πνευματική φύση του Θεού. Αλλά εφόσον η Γραφή διδάσκει ότι ο άνθρωπος περιλαμβάνει μια αδιαίρετη ενότητα σώματος, διάνοιας και ψυχής, τα φυσικά χαρακτηριστικά του ανθρώπου, κατά κάποιον τρόπο, αντανακλούν την εικόνα του Θεού. Πώς θα μπορούσε μια ύπαρξη πνευματική να συνδέεται με κάποιο σχήμα;

Μια σύντομη μελέτη των αγγέλων αποκαλύπτει ότι αυτοί, όπως ο Θεός, είναι πνευματικές υπάρξεις (Εβρ. α'7,14). Και όμως πάντοτε παρουσιάζονται με ανθρώπινο σχήμα (Γέν. ιη'1-ιθ'22, Δαν. θ'21, Λουκά α'11-38, Πράξ. ιβ'5-10). Θα μπορούσε μια πνευματική ύπαρξη να έχει ένα "πνευματικό σώμα" με ένα σχήμα και με χαρακτηριστικά; (Α΄Κορ. ιε'44).

Σύμφωνα με τη Γραφή, μερικοί άνθρωποι είδαν κάποια σημεία από το πρόσωπο του Θεού. Ο Μωυσής, ο Ααρών, ο Ναδάβ, ο Αβιουδ και οι εβδομήντα πρεσβύτεροι είδαν «τους πόδας» Του (Εξ. κδ'9-11). Αν και ο Θεός αρνήθηκε να δείξει το πρόσωπό Του, αφού κάλυψε το Μωυσή με το χέρι

7. Η φύση του ανθρώπου

Του ο Θεός τού αποκάλυψε τα νώτα καθώς διέβη (Έξ. λγ'20-23). Ο Θεός παρουσιάσθηκε στο Δανιήλ σε ένα όραμα με σκηνικό ένα δικαστήριο, ως ο Παλαιός των Ημερών καθισμένος σε θρόνο (Δαν. ζ'9,10). Ο Χριστός περιγράφεται ως «η εικών του Θεού του αοράτου» (Κολ. α'15) και «χαρακτήρ της υποστάσεως αυτού» (Εβρ. α'3). Αυτά τα κείμενα φαίνονται να αποδεικνύουν ότι ο Θεός είναι μια προσωπική ύπαρξη και έχει προσωπικό σχήμα. Αυτό δεν εκπλήσσει, αφού ο άνθρωπος δημιουργήθηκε κατά την εικόνα του Θεού.

Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε «ολίγον τι κατώτερος των αγγέλων» (Εβρ. β'7), μια ένδειξη ότι πρέπει να είναι προικισμένος με διανοητικά και πνευματικά χαρίσματα. Αν και ο Αδάμ δεν είχε ακόμη πείρα, οξυδέρκεια και ωριμότητα, όμως είχε πλασθεί «ευθύς» (Εκκλ. ζ'29), μια αναφορά στην ηθική ευθύτητα.⁷ Όντας κατά την ηθική εικόνα του Θεού, ο άνθρωπος ήταν δίκαιος καθώς και άγιος (Εφεσ. δ'24), και αποτελούσε μέρος της δημιουργίας του Θεού εκφρασμένη ως «καλά λίαν» (Γέν. α'31).

Εφόσον ο άνθρωπος δημιουργήθηκε κατά την ηθική εικόνα του Θεού, του δόθηκε η ευκαιρία να αποδείξει την αγάπη και τη νομιμοφροσύνη στο Δημιουργό του. Όπως ο Θεός, και αυτός είχε το δικαίωμα της εκλογής - την ελευθερία να σκεφθεί και να ενεργήσει σύμφωνα με την ηθική επιταγή. Έτσι, ήταν ελεύθερος να αγαπήσει και να υπακούσει, ή να αμφιβάλλει και να δείξει ανυπακοή. Ο Θεός διακινδύνευσε την περίπτωση ο άνθρωπος να κάνει λαθεμένη εκλογή, επειδή μόνο με την ελευθερία της εκλογής μπορούσε αυτός να αναπτύξει χαρακτήρα που θα αποδείκνυε την αρχή της αγάπης, δηλαδή την ουσία του ίδιου του Θεού (Αΐωάν. δ'8). Ο προορισμός του ήταν να φθάσει στην ύψιστη έκφραση της εικόνας του Θεού: να αγαπάει το Θεό με όλη την καρδιά του, την ψυχή του και τη διάνοιά του και τον πλησίον σαν τον εαυτό του (Ματθ. κβ'36-40).

7. Η φύση του ανθρώπου

Δημιουργημένοι για να Σχετιζόμαστε με τους Άλλους. Ο Θεός είπε: «Δεν είναι καλόν ο άνθρωπος να ήναι μόνος» (Γέν. β'18), και έκανε την Εύα. Όπως τα τρία μέλη της Θεότητας είναι ενωμένα με τρυφερή σχέση, έτσι και εμείς έχουμε δημιουργηθεί για συντροφικότητα που βρίσκεται στη φιλία και στο γάμο (Γέν. β'18). Στις σχέσεις αυτές έχουμε την ευκαιρία να ζήσουμε για τους άλλους. Το να είμαστε γνήσιοι άνθρωποι σημαίνει να προσανατολισθούμε προς μια σχέση. Η διαμόρφωση αυτής της όψης της εικόνας του Θεού είναι ένα αναπόσπαστο μέρος της αρμονίας και της ευημερίας της βασιλείας του Θεού.

Δημιουργημένοι για να Είμαστε Διαχειριστές του Περιβάλλοντος. Ο Θεός είπε: «Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ'εικόνα ημών, καθ'ομοίωσιν ημών, και ας εξουσιάζη επί των ιχθύων της θαλάσσης, και επί των πετεινών του ουρανού, και επί των κτηνών, και επί πάσης της γης, και επί παντός ερπετού έρποντος επί της γης.» (Γέν. α'26). Εδώ ο Θεός αναφέρει τη θεία εικόνα του ανθρώπου και την κυριαρχία του επάνω στην κατώτερη μορφή της φύσης. Ο άνθρωπος τοποθετήθηκε ως αντιπρόσωπος του Θεού επάνω στα κατώτερα πλάσματα. Το ζωικό βασίλειο δεν μπορεί να καταλάβει την κυριαρχία του Θεού, αλλά πολλά ζώα είναι ικανά να αγαπήσουν και να υπηρετήσουν τον άνθρωπο.

Ο Δαβίδ αναφερόμενος στην κυριαρχία του ανθρώπου δηλώνει: «Κατέστησας αυτόν κύριον επί τα έργα των χειρών σου, πάντα υπέταξας υποκάτω των ποδών αυτού» (Ψαλμ. η'6-8). Η υψηλή θέση του ανθρώπου ήταν ενδεικτική της δόξας και της τιμής με τις οποίες ο Θεός τον είχε στεφανώσει (Ψαλμ. η'5). Ήταν ευθύνη του να κυβερνάει με προσήνεια τον κόσμο, φανταζόμενος ή σκεπτόμενος την ευεργετική κυριαρχία του Θεού στο σύμπαν. Έτσι λοιπόν δεν είμαστε θύματα περιστάσεων, όπου μας επιβάλλονται οι δυνάμεις του περιβάλλοντος. Μάλλον ο Θεός μάς ανέθεσε να συμβάλλουμε θετικά διαμορφώνοντας το περιβάλλον, χρησιμοποιώντας κάθε κατάσταση στην οποία είμαστε τοποθε-

7. Η φύση του ανθρώπου

τιμμένοι σαν ευκαιρία για να εκπληρώσουμε το θέλημα του Θεού.

Αυτή η αντίληψη προμηθεύει το κλειδί βελτίωσης των ανθρώπινων σχέσεων σε έναν κόσμο άφθονο σε ρήγματα. Έχει επίσης την απάντηση για την εγωιστική κατανάλωση των φυσικών πόρων της γης και την απερίσκεπτη μόλυνση της ατμόσφαιρας και των υδάτων που οδηγεί σε μια συνεχόμενη ελάττωση ποιότητας της ζωής. Η υιοθέτηση της βιβλικής άποψης για τη φύση του ανθρώπου εξασφαλίζει τη μόνη βεβαιότητα για ένα μέλλον με ευημερία.

Δημιουργημένοι για να Μιμηθούμε το Θεό. Σαν ανθρώπινες υπάρξεις, πρέπει να ενεργούμε όπως ο Θεός, επειδή είμαστε δημιουργημένοι όπως ο Θεός. Αν και έχουμε ανθρώπινη φύση και όχι θεία, πρέπει να αντανakλούμε τον Ποιητή μας μέσα στην κυριαρχία μας με κάθε δυνατό τρόπο. Η τέταρτη εντολή μάς καλεί στην υποχρέωση αυτή: πρέπει να ακολουθήσουμε το παράδειγμα του Ποιητή μας εργαζόμενοι τις έξι πρώτες ημέρες της εβδομάδας και αναπαυόμενοι την έβδομη ημέρα. (Έξ. κ'8-11).

Δημιουργημένοι με υπό Όρους Αθανασία. Κατά τη Δημιουργία, δόθηκε στους προπάτορές μας η αθανασία, και η οποία θα έμενε στην κατοχή τους με τον όρο της υπακοής. Έχοντας πρόσβαση στο δένδρο της ζωής, ήταν προορισμένοι να ζουν για πάντα. Ο μόνος τρόπος με τον οποίο μπορούσε να κινδυνεύσει γι'αυτούς η κατάσταση της αθανασίας, ήταν η παράβαση της εντολής που απαγόρευε να φάνε από το δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού. Η παρακοή θα τους οδηγούσε στο θάνατο. (Γεν. β'17, γ'22).

Η Πτώση

Αν και δημιουργήθηκαν τέλειοι και κατά την εικόνα του Θεού, και τοποθετήθηκαν σε ένα τέλειο περιβάλλον, ο Αδάμ

7. Η φύση του ανθρώπου

και η Εύα έγιναν παραβάτες. Ποια ριζική - και τρομερή - μεταμόρφωση επήλθε;

Η Προέλευση της Αμαρτίας. Αν ο Θεός δημιούργησε έναν τέλειο κόσμο, πώς μπορούσε να αναπτυχθεί η αμαρτία;

1. Ο Θεός και η προέλευση της αμαρτίας. Ο Θεός ο Δημιουργός είναι επίσης ο γενεσιουργός της αμαρτίας; Η Γραφή δείχνει ότι ο Θεός από τη φύση Του είναι άγιος (Ησ. ς'3), και δεν υπάρχει σε Αυτόν αδικία. «Τα έργα αυτού είναι τέλεια, διότι πάσαι αι οδοί αυτού είναι κρίσις. Θεός πιστός, και δεν υπάρχει αδικία εν αυτώ. Δίκαιος και ευθύς είναι αυτός.» (Δευτ. λβ'4). Η Γραφή δηλώνει: «Μη γένοιτο να υπάρχει εις τον Θεόν αδικία και εις τον Παντοδύναμον ανομία.» (Ιώβ λδ'10). «Ο Θεός είναι απείραστος κακών, και αυτός ουδένα πειράζει.» (Ιακ. α'13). Μισεί την αμαρτία (Ψαλμ. ε'4, ια'5). Η αρχική Δημιουργία του Θεού ήταν «καλή λίαν» (Γέν. α'31). Όχι μόνο δεν είναι αίτιος της αμαρτίας, αλλά είναι «αίτιος σωτηρίας αιωνίου εις πάντας τους υπακούοντας εις αυτόν.» (Εβρ. ε'9).

2. Ο αίτιος της αμαρτίας. Ο Θεός μπορούσε να είχε προνοήσει για την αμαρτία δημιουργώντας ένα σύμπαν με ρομπότ που θα έκαναν όσα είχαν προγραμματισθεί σε αυτά να κάνουν. Αλλά η αγάπη του Θεού απαιτούσε να δημιουργήσει υπάρξεις που θα ανταποκρίνονταν ελεύθερα στην αγάπη Του, και μια τέτοια ανταπόκριση επιτυγχάνεται μόνο από υπάρξεις που έχουν τη δύναμη της εκλογής.

Παρέχοντας στη δημιουργία Του αυτό το είδος της ελευθερίας, αυτό σήμαινε ότι θα υπήρχε περίπτωση κάποια από τα δημιουργήματα του Θεού να απομακρυνθούν από Αυτόν. Δυστυχώς, ο Εωσφόρος, μια υψηλά ιστάμενη ύπαρξη στον αγγελικό κόσμο, περηφανεύθηκε. (Ιεζ. κη'17, Α'Τιμ. γ'6). Ανικανοποίητος από τη θέση του στην κυβέρνηση του Θεού (Ιούδα 6), άρχισε να εποφθαλμιά την ίδια τη θέση του Θεού. (Ησ. ιδ'12-14). Σε μια προσπάθεια να αναλάβει τον έλεγχο του σύμπαντος, αυτός ο έκπτωτος άγγελος σκόρπι-

7. Η φύση του ανθρώπου

σε σπόρους δυσαρέσκειας μεταξύ των αγγέλων γύρω του, και κέρδισε την υποταγή πολλών. Η ουράνια αυτή διαμάχη έλαβε τέλος όταν ο Εωσφόρος, γνωστός τώρα ως Σατανάς, ο αντίπαλος, και οι άγγελοί του εκδιώχθηκαν από τον ουρανό. (Αποκ. ιβ΄4,7-9, δείτε επίσης το κεφάλαιο 8).

3. Η προέλευση της αμαρτίας στην ανθρώπινη φυλή.

Απτόητος για την εκδίωξή του από τον ουρανό, ο Σατανάς αποφάσισε να παρασύρει και άλλους να ενωθούν στην επανάστασή του κατά της κυβέρνησης του Θεού. Η προσοχή του ελκύσθηκε από τη νεοδημιουργημένη ανθρώπινη φυλή. Πώς μπορούσε να οδηγήσει τον Αδάμ και την Εύα στην επανάσταση; Αυτοί ζούσαν σε έναν τέλειο κόσμο, με όλα τα αναγκαία που τους προμήθευσε ο Δημιουργός τους. Πώς μπορούσαν ποτέ να μείνουν ανικανοποίητοι και να δείξουν δυσπιστία σε Αυτόν που ήταν η πηγή της ευτυχίας τους; Η εξιστόρηση της πρώτης αμαρτίας δίνει την απάντηση.

Στην επίθεσή του προς τις πρώτες ανθρώπινες υπάρξεις, ο Σατανάς αποφάσισε να τους πιάσει στον ύπνο. Πλησιάζοντας την Εύα όταν ήταν κοντά στο δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού, ο Σατανάς - μεταμφιεσμένος σε φίδι - της ρώτησε για την απαγόρευση του Θεού να φάει από το καρπό του δένδρου. Όταν η Εύα βεβαίωσε ότι ο Θεός είχε πει πως θα πέθαιναν αν έτρωγαν από τον καρπό, ο Σατανάς αμφισβήτησε τη θεία απαγόρευση λέγοντας: «Βεβαίως δεν θέλετε αποθάνει.» Ξεσήκωσε την περιέργειά της υποβάλλοντας την ιδέα ότι ο Θεός προσπαθούσε να την εμποδίσει από τη θαυμάσια νέα εμπειρία να είναι όπως ο Θεός. (Γέν. γ΄4,5). Αμέσως ρίζωσε η αμφιβολία για το λόγο του Θεού. Η Εύα ξεμυαλίσθηκε με τις μεγάλες δυνατότητες που λέχθηκε ότι ο καρπός μπορεί να δώσει. Ο πειρασμός άρχισε να κάνει θραύση στην καθαγιασμένη διάνοιά της. Η πίστη στο λόγο του Θεού τώρα άλλαξε σε πίστη στο λόγο του Σατανά. Ξαφνικά φαντάσθηκε «ότι το δένδρον ήτο καλόν εις βρώσιν, και ότι ήτο αρεστόν εις τους οφθαλμούς, και επιθυμητόν το δένδρον ως δίδον γνώσιν». Ανικανοποίητη για τη θέση της, η Εύα υπέκυψε στον πειρασμό να γίνει

7. Η φύση του ανθρώπου

όμοια με το Θεό. «Λαβούσα εκ του καρπού αυτού, έφαγε, και έδωκε και εις τον άνδρα αυτής μεθ'εαυτής, και αυτός έφαγε.» (Γέν. γ'6).

Εμπιστευόμενη στις αισθήσεις της παρά στο λόγο του Θεού, η Εύα απέκοψε την εξάρτησή της από το Θεό, έπεσε από την υψηλή θέση της, και βυθίσθηκε στην αμαρτία. Επομένως, η πτώση της ανθρώπινης φυλής κατά πρώτον χαρακτηρίσθηκε από τη διακοπή της πίστης στο Θεό και στο λόγο Του. Η απιστία οδήγησε στην ανυπακοή, ή οποία, με τη σειρά της, είχε σαν αποτέλεσμα τη διακοπή της σχέσης, και τελικά το χωρισμό του ανθρώπου από το Θεό.

Η Επίπτωση της Αμαρτίας. Ποιες ήταν οι άμεσες και μακρόχρονες συνέπειες της αμαρτίας; Πώς επηρέασε την ανθρώπινη φύση; Και ποια προοπτική υπάρχει για να εξαλειφθεί η αμαρτία και να βελτιωθεί η ανθρώπινη φύση;

1. Οι άμεσες συνέπειες. Η πρώτη συνέπεια της αμαρτίας είναι η αλλαγή στην ανθρώπινη φύση που επηρέασε τις διαπροσωπικές σχέσεις, καθώς και τις σχέσεις με το Θεό. Το χαροποιό νέο, η εμπειρία να ανοιχθούν τα μάτια τους έφερε στον Αδάμ και στην Εύα μόνο αισθήματα ντροπής (Γέν. γ'7). Αντί να γίνουν όμοιοι του Θεού, όπως τους υποσχέθηκε ο Σατανάς, φοβήθηκαν και προσπάθησαν να κρυφθούν. (Γέν. γ'8-10).

Όταν ο Θεός ρώτησε στον Αδάμ και στην Εύα για την αμαρτία τους, αντί να παραδεχθούν το λάθος τους, προσπάθησαν να επιρρίψουν την ευθύνη ο ένας στον άλλον. Ο Αδάμ είπε: «Η γυνή την οποίαν έδωκας να ήναι μετ'εμού, αυτή μοι έδωκεν από του δένδρου και έφαγον.» (Γέν. γ'12). Τα λόγια του υπονοούσαν ότι οι δύο η Εύα και, έμμεσα, ο Θεός ήταν υπεύθυνοι για την αμαρτία του, σαφώς δείχνοντας πώς η αμαρτία του διέκοψε τη σχέση του με τη γυναίκα του και το Δημιουργό του. Η Εύα, με τη σειρά της, κατηγόρησε το φίδι. (Γέν. γ'13).

Οι τρομερές συνέπειες που επήλθαν, αποκαλύπτουν τη σοβαρότητα της παράβασής τους. Ο Θεός καταράσθηκε το

7. Η φύση του ανθρώπου

διάμεσο του Σατανά - το φίδι - καταδικασμένο στο εξής να σέρνεται στην κοιλιά του σαν μια συνεχή υπενθύμιση της πτώσης (Γέν. γ'14). Στη γυναίκα ο Θεός είπε: «Θέλω υπερπληθύνει τας λύπας σου και τους πόνους της κυοφορίας σου. Με λύπας θέλεις γεννά τέκνα, και προς τον άνδρα σου θέλει είσθαι η επιθυμία σου, και αυτός θέλει σε εξουσιάζει.» (Γέν. γ'16). Και επειδή ο Αδάμ άκουσε τη γυναίκα του αντί να ακούσει το Θεό, η γη δέχθηκε την κατάρα για να αυξήσει την αγωνία και το μόχθο της εργασίας του. «Κατηραμένη να ήναι η γη εξ αιτίας σου. Με λύπας θέλεις τρώγει τους καρπούς αυτής πάσας τας ημέρας της ζωής σου, και ακάνθας και τριβόλους θέλει βλαστάνει εις σε και θέλεις τρώγει τον χόρτον του αγρού. Εν τω ιδρωτι του προσώπου σου θέλεις τρώγει τον άρτον σου, εωσού επιστρέψης εις την γην εκ της οποίας ελήφθης.» (Γέν γ'17-19).

Προς επαναβεβαίωση του αναλλοίωτου του νόμου Του, και ότι κάθε παράβαση οδηγεί στο βέβαιο θάνατο, ο Θεός είπε, «γη είσαι και εις την γην θέλεις επιστρέψει». (Γέν. γ'19). Εκτέλεσε την ετυμηγορία Του εκδιώκοντας τους παραβάτες από την εδεμική κατοικία τους, αποκόπτοντας την άμεση επικοινωνία με Αυτόν (Γέν. γ'8), εμποδίζοντάς τους να έχουν πρόσβαση στο δένδρο της ζωής, την πηγή της αιώνιας ζωής. Έτσι, ο Αδάμ και η Εύα έγιναν θνητοί. (Γέν. γ'22).

2. Ο χαρακτήρας της αμαρτίας. Πολλά βιβλικά κείμενα, συμπεριλαμβανομένης ιδιαίτερα της αφήγησης για την πτώση, κάνουν σαφές ότι η αμαρτία είναι ηθικό κακό - το αποτέλεσμα μιας ελεύθερης ηθικής επιλογής της παράβασης του γνωστοποιημένου θελήματος του Θεού. (Γέν. γ'1-6, Ρωμ. α'18-22).

α. Ο ορισμός της αμαρτίας. Ο βιβλικός ορισμός της αμαρτίας βρίσκεται στα ακόλουθα εδάφια: «η αμαρτία είναι ανομία» (Α'Ιωάν. γ'4), «εις τον όστις λοιπόν εξεύρει να κάμνη το καλόν και δεν κάμνει, εις αυτόν είναι αμαρτία» (Ιακ. δ'17), «παν ό,τι δεν γίνεται εκ πίστεως, είναι αμαρτία» (Ρωμ. ιδ'23). Ένας πλήρης και περιεκτικός ορισμός της α-

7. Η φύση του ανθρώπου

μαρτίας είναι «κάθε παρέκκλιση από το γνωστό θέλημα του Θεού, είτε η παράληψη να κάνουμε ό,τι ο Θεός κατηγορηματικά παρήγγειλε ή να κάνουμε ό,τι κατηγορηματικά απαγόρευσε».

Η αμαρτία δε γνωρίζει ουδετερότητα. Ο Χριστός δηλώνει: «Όστις δεν είναι μετ'εμού, είναι κατ'εμού.» (Ματθ. ιβ'30). Η έλλειψη πίστης προς Αυτόν είναι αμαρτία. (Ιωάν. ις'9). Η αμαρτία είναι απόλυτη στο χαρακτήρα της επειδή είναι επανάσταση κατά του Θεού και του θελήματός Του. Κάθε αμαρτία, μικρή ή μεγάλη, επιφέρει την ετυμηγορία "ενοχή". «Διότι όστις φυλάξη όλον τον νόμον και πταίση εις έν, έγεινεν ένοχος πάντων.» (Ιακ. β'10).

β. Η αμαρτία περιλαμβάνει τόσο τις σκέψεις όσο και τις πράξεις. Συχνά η αμαρτία αναφέρεται μόνο σε συγκεκριμένες και ορατές πράξεις της παραβίασης του νόμου. Αλλά ο Χριστός είπε ότι η οργή εναντίον κάποιου είναι παράβαση της έκτης εντολής του Δεκαλόγου «μη φονεύσης» (Έξ. κ'13), και ότι οι λάγνες επιθυμίες παραβιάζουν την εντολή «μη μοιχεύσης» (Έξ. κδ'14). Γι'αυτό η αμαρτία περιλαμβάνει όχι μόνο τη φανερή ανυπακοή σε πράξεις, αλλά και τις σκέψεις και τις επιθυμίες.

γ. Αμαρτία και ενοχή. Η αμαρτία δημιουργεί την ενοχή. Από τη βιβλική άποψη, η ενοχή υποδηλώνει ότι εκείνος που εκτελεί την αμαρτία, υπόκειται στην τιμωρία. Και επειδή όλοι είναι αμαρτωλοί, όλος ο κόσμος είναι «υπόδικος εις τον Θεόν». (Ρωμ. γ'19).

Εάν δε ληφθούν μέτρα όπως πρέπει, η ενοχή καταστρέφει τις φυσικές, διανοητικές και πνευματικές ικανότητες. Και στο τέλος, εάν δεν επιλυθεί, προκαλεί το θάνατο, «διότι ο μισθός της αμαρτίας είναι θάνατος». (Ρωμ. ζ'23).

Το αντίδοτο για την ενοχή είναι η συγχώρηση (Ματθ. ζ'12), η οποία επιφέρει καθαρή συνείδηση και ειρήνη πνεύματος. Αυτή τη συγχώρηση ο Θεός λαχταρά να επιδαμιλεύσει στους μετανοούντες αμαρτωλούς. Ο Χριστός με ευμένεια καλεί τη φυλή με το βάρος της αμαρτίας και της ενο-

7. Η φύση του ανθρώπου

χής: «Έλθετε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι, και εγώ θέλω σας αναπαύσει.» (Ματθ. ια΄28).

δ. Το κέντρο ελέγχου της αμαρτίας. Η έδρα της αμαρτίας είναι αυτό που η Γραφή ονομάζει καρδιά - που γνωρίζουμε ως διάνοια. Από την καρδιά «προέρχονται αι εκβάσεις της ζωής». (Παρ. δ΄23). Ο Χριστός αποκαλύπτει ότι οι σκέψεις του ανθρώπου είναι που μολύνουν, «διότι εκ της καρδιάς εξέρχονται διαλογισμοί πονηροί, φόνοι, μοιχείαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας». (Ματθ. ιε΄19). Η καρδιά είναι που επηρεάζει ολόκληρη την προσωπικότητα - τη διάνοια, τη θέληση, την αγάπη, τα αισθήματα και το σώμα. Επειδή «η καρδιά είναι απατηλή υπέρ πάντα και σφόδρα διεφθαρμένη» (Ιερ. ιζ΄9), η ανθρώπινη φύση μπορεί να περιγραφεί ως διεφθαρμένη, αχρεία και ολοκληρωτικά αμαρτωλή.

3. Το αποτέλεσμα της αμαρτίας στην ανθρωπότητα. Μερικοί μπορούν να αισθάνονται ότι η απόφαση του θανάτου ήταν πολύ αυστηρή ως ποινή επειδή έφαγαν από τον απαγορευμένο καρπό. Αλλά μπορούμε μόνο να μετρήσουμε με ακρίβεια τη σοβαρότητα της παράβασης κάτω από το φως των αποτελεσμάτων της αμαρτίας του Αδάμ επάνω στην ανθρώπινη φυλή.

Ο πρώτος γιος του Αδάμ και της Εύας έκανε φόνο. Οι απόγονοί τους γρήγορα παραβίασαν την ιερή ένωση του γάμου προχωρώντας στην πολυγαμία, και δεν άργησε πολύ η ασέβεια και η βιαιότητα να κατακλύσουν τη γη. (Γέν. δ΄8,23, ζ΄1-5,11-13). Οι κλήσεις του Θεού για μετάνοια και μεταρρύθμιση δεν εισακούσθηκαν, και μόνο οκτώ πρόσωπα σώθηκαν από τα νερά του κατακλισμού που κατάστρεψε τους αμετανοήτους. Η ιστορία της φυλής μετά τον κατακλισμό είναι, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, μια θλιβερή ιστορία αμαρτωλών έργων της ανθρώπινης φύσης.

α. Η παγκόσμια αμαρτωλότητα της ανθρωπότητας. Η ιστορία αποκαλύπτει ότι οι απόγονοι του Αδάμ συμμετείχαν στην αμαρτωλότητα της φύσης του. Σε προσευχή ο Δαβίδ λέει: «Δεν θέλει δικαιωθή ενώπιόν σου ουδείς άνθρωπος

7. Η φύση του ανθρώπου

ζων.» (Ψαλμ. ρμγ´2, ιδ´3). «Ουδείς άνθρωπος είναι αναμάρτητος.» (Α΄Βασ. η´46). Και ο Σολομών είπε: «Τίς δύναται να εἴπη, Εκαθάρισα την καρδίαν μου, εἶμαι καθαρὸς ἀπὸ των αμαρτιῶν μου;» (Παρ. κ´9). «Δεν ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις να πράττη το καλὸν και να μη αμαρτάνη.» (Εκκλ. ζ´20). Και η Καινὴ Διαθήκη εἶναι ἐξίσου σαφῆς δηλώνοντας ὅτι «πάντες ἡμαρτον και υστεροῦνται τῆς δόξης του Θεοῦ» (Ρωμ. γ´23), και ὅτι «εάν εἴπωμεν ὅτι αμαρτίαν δεν ἔχομεν, εαυτοῦς πλανῶμεν και η ἀλήθεια δεν εἶναι εν ἡμίν.» (Α΄Ιωάν. α´8).

β. Η αμαρτία εἶναι ἐμφυτη ἢ ἐπίκτητη; Ο Παῦλος εἶπε: «Πάντες αποθνήσκομεν εν τῷ Αδάμ.» (Α΄Κορ, ιε´22). Και αλλοῦ σημείωσε: «Δι’ ἐνός ἀνθρώπου η αμαρτία εισηλθεν εις τον κόσμον, και διὰ τῆς αμαρτίας ο θάνατος, και οὕτω διήλθεν ο θάνατος εις πάντας ἀνθρώπους, επειδή πάντες ἡμαρτον.» (Ρωμ. ε´12).

Η διαφθορά τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς ἐπηρεάζει ολόκληρο το πρόσωπο. Κάτω ἀπὸ αὐτό το φως ο Ἰώβ ἀναφώνησε: «Τίς δύναται να ἐξάξη καθαρὸν ἀπὸ ἀκαθάρτου; ουδείς.» (Ἰώβ ιδ´4). Ο Δαβὶδ εἶπε: «Ἰδοῦ, συνελήφθην εν ἀνομία, και εν αμαρτία με ἐγέννησεν η μήτηρ μου.» (Ψαλμ. να´5). Και ο Παῦλος δήλωσε: «Το φρόνημα τῆς σαρκός εἶναι ἐχθρα εις τον Θεόν, επειδή εις τον νόμον του Θεοῦ δεν υποτάσσεται, ἀλλ’ οὐδέ δύναται. Ὅσοι δε εἶναι τῆς σαρκός, δεν δύναται να ἀρέσωσιν εις τον Θεόν.» (Ρωμ. η´7,8). Ἀκόμη πρόσθεσε ὅτι οἱ πιστοί, πρὶν ἀπὸ την ἐπιστροφή τους, ἦταν «τέκνα ὀργῆς, ως και οἱ λοιποί.» (Εφεσ. β´3).

Αν και σαν παιδιὰ αποκτούμε αμαρτωλὴ διαγωγὴ ἀπὸ την μίμηση, τα παραπάνω ἐδάφια βεβαιώνουν ὅτι κληρονομούμε την βασικὴ αμαρτωλότητά μας. Η παγκόσμια αμαρτωλότητα τῆς ἀνθρωπότητας ἀποτελεῖ ἀπόδειξη ὅτι ἀπὸ την φύση μας τείνουμε πρὸς το κακό και ὄχι πρὸς το καλό.

γ. Το ξερίζωμα τῆς αμαρτωλῆς διαγωγῆς. Πῶς μποροῦν οἱ ἄνθρωποι με ἐπιτυχία να απομακρύνουν την αμαρτία ἀπὸ την ζωὴ τους και ἀπὸ την κοινωνία;

7. Η φύση του ανθρώπου

Κάθε προσπάθεια να επιτύχει κανείς μια δίκαιη ζωή με τη δική του δύναμη, είναι καταδικασμένη. Ο Χριστός είπε ότι ο καθένας που αμαρτάνει, είναι «δούλος της αμαρτίας». Μόνο η θεία δύναμη μπορεί να μας απελευθερώσει από τη σκλαβιά. Αλλά ο Χριστός μας βεβαίωσε: «Εάν λοιπόν ο Υιός σας ελευθερώσει, όντως ελεύθεροι θέλετε είσθαι.» (Ιωάν. η΄36). Και ακόμη είπε ότι μπορείτε να παράγετε καρπούς δικαιοσύνης «εάν μείνετε εν εμοί», «διότι χωρίς εμού δεν δύνασθε να κάμητε ουδέν». (Ιωάν. ιε΄4,5).

Ακόμη και ο Παύλος απέτυχε να διάγει μια ζωή δικαιοσύνης μόνος του. Γνώριζε το τέλειο μέτρο του νόμου του Θεού, αλλά δεν ήταν ικανός να το επιτελέσει. Αναφερόμενος στις προσπάθειές του είπε: «Εκείνο το οποίο πράττω, δεν γνωρίζω, επειδή εκείνο το οποίο θέλω, τούτο δεν πράττω, αλλά εκείνο το οποίο μισώ, τούτο πράττω.» «Δεν πράττω το αγαθόν το οποίο θέλω, αλλά το κακόν το οποίο δεν θέλω, τούτο πράττω.» Έπειτα τόνισε τη σύγκρουση της αμαρτίας στη ζωή του. «Εάν δε εγώ πράττω εκείνο το οποίο δεν θέλω, δεν εργάζομαι αυτό πλέον εγώ, αλλ'η αμαρτία η κατοικούσα εν εμοί.» Παρά τις πτώσεις του, θαύμαζε το θείο κανόνα λέγοντας: «Ηδύνομαι μεν εις τον νόμον του Θεού κατά τον εσωτερικόν άνθρωπον. Βλέπω όμως εν τοις μελεσί μου άλλον νόμον αντιμαχόμενον εις τον νόμον του νοός μου και αιχμαλωτίζοντά με εις τον νόμον της αμαρτίας τον όντα εν τοις μέλεσί μου. Ταλαίπωρος άνθρωπος εγώ, τίς θέλει με ελευθερώσει από του σώματος του θανάτου τούτου;» (Ρωμ. ζ΄15,19,20,22-24).

Ο Παύλος τελικά αναγνώρισε ότι χρειαζόταν θεία δύναμη για να είναι νικητής. Με τη βοήθεια του Χριστού παραμέρισε την κατά σάρκα ζωή και άρχισε μια νέα ζωή κατά το Πνεύμα. (Ρωμ. ζ΄25, η΄1).

Αυτή η νέα ζωή κατά το Πνεύμα είναι η μεταμορφώνουσα δωρεά του Θεού. Με τη θεία χάρη, εμείς που ήμασταν «νεκροί κατά τας αμαρτίας», γίναμε νικητές. (Εφεσ. β΄1,3,8-10). Η πνευματική αναγέννηση μεταμορφώνει έτσι τη ζωή (Ιωάν. α΄13, γ΄5), ώστε να μπορούμε να μιλήσουμε για μια

7. Η φύση του ανθρώπου

νέα δημιουργία - «τα αρχαία παρήλθον, ἰδοὺ τα πάντα ἐγένιναν νέα.» (Β΄Κορ. ε΄17). Η νέα ζωή οπωσδήποτε δεν εξαιρεί τη δυνατότητα να αμαρτήσκει κανείς (Α΄Ιωάν. β΄1).

4. Εξέλιξη και η πτώση του ανθρώπου. Από τη Δημιουργία και εδώ ο Σατανάς έφερε σύγχυση σε πολλούς ελαττώνοντας την εμπιστοσύνη στη βιβλική αφήγηση της προέλευσης της ανθρώπινης φυλής και της πτώσης της. Κάποιος μπορούσε να ονομάσει εξέλιξη τη “φυσική” αντίληψη της ανθρωπότητας, μια αντίληψη που βασίζεται στην υπόθεση ότι η ζωή άρχισε κατά τύχη και ότι οι άνθρωποι, μέσα από μακροχρόνιες διαδικασίες εξέλιξης, αναδύθηκαν από κατώτερες μορφές ζωής. Με μια διαδικασία επιβίωσης των ικανοτέρων, εξελίχθηκαν στη σημερινή κατάσταση. Μη έχοντας φθάσει στο ανώτατο σημείο, ακόμη εξελίσσονται.

Ένας αυξανόμενος αριθμός των Χριστιανών έχει υιοθετήσει τη θεϊστική εξέλιξη, η οποία διακηρύττει ότι ο Θεός χρησιμοποίησε την εξέλιξη καταλήγοντας στη Δημιουργία της Γένεσης. Οι δεχόμενοι τη θεϊστική εξέλιξη, δε βλέπουν τα πρώτα κεφάλαια της Γένεσης ως κυριολεκτικά, αλλά ως αλληγορικά ή ως μύθο.

α. Η βιβλική άποψη για τον άνθρωπο και την εξέλιξη, Οι Χριστιανοί, οι παραδεχόμενοι τη Δημιουργία, ανησυχούν για την επιρροή της θεωρίας της εξέλιξης στη χριστιανική πίστη. Ο James Orr έγραψε: «Ο Χριστιανισμός αντιμετωπίζεται σήμερα όχι με αποσπασματικές επιθέσεις επάνω στις διδασκαλίες του . . . αλλά με μια θετικά εξηγημένη αναθεώρηση του κόσμου δηλώνοντας ότι αυτή έχει επιστημονικές βάσεις, τις οποίες επιδέξια κατασκευάζουν και υπερασπίζονται. Ως τόσο όμως με τις βασικές ιδέες της χτυπάει τις ρίζες του χριστιανικού συστήματος.»⁹

Η Γραφή απορρίπτει την αλληγορική ή μυθική ερμηνεία της Γένεσης. Οι βιβλικοί συγγραφείς οι ίδιοι ερμηνεύουν τη Γένεση α΄-ια΄ ως κυριολεκτική ιστορία. Ο Αδάμ, η Εύα, το φίδι και ο Σατανάς είναι ιστορικοί χαρακτήρες στο δράμα της μεγάλης διαμάχης. (Ιώβ λα΄33, Εκκλ. ζ΄29, Ματθ. ιθ΄4,5,

7. Η φύση του ανθρώπου

Ιωάν. η'44, Ρωμ. ε'12,18,19, Β'Κορ. ια'3, Α'Τιμ. β'14, Αποκ. ιβ'9).

β. Ο Γολγοθάς και η εξέλιξη. Η εξέλιξη σε οποιαδήποτε μορφή ή σε σχήμα αντιπύθεται στα βασικά θεμέλια του Χριστιανισμού. Όπως βεβαιώνει ο Leonard Verduin, «στη θέση της ιστορίας μιας πτώσης ήρθε η ιστορία μιας ύψωσης.»¹⁰ Ο Χριστιανισμός και η εξέλιξη είναι εκ διαμέτρου αντίθετα. Είτε οι προπάτορές μας δημιουργήθηκαν κατά την εικόνα του Θεού και γνώρισαν την πτώση στην αμαρτία, είτε όχι. Εάν όχι, γιατί τότε να είναι κανείς Χριστιανός;

Ο Γολγοθάς κάνει τις πιο ριζοσπαστικές ερωτήσεις για την εξέλιξη. Εάν δεν υπήρχε πτώση γιατί ο Χριστός έπρεπε να πεθάνει για μας; Όχι απλώς ο θάνατος γενικά, αλλά ο θάνατος του Χριστού για μας δηλώνει ότι η ανθρωπότητα δεν ήταν εντάξει. Εγκαταλειμμένοι στον εαυτό μας, θα συνεχίζαμε την επιδεινώση μέχρι που η ανθρωπότητα θα εξαφανιζόταν.

Η ελπίδα μας στηρίζεται στον Άνθρωπο ο οποίος κρεμάστηκε στο σταυρό. Ο θάνατός Του μόνο δίνει τη δυνατότητα μιας καλύτερης, πληρέστερης ζωής, η οποία ποτέ δε θα τελειώσει. Ο Γολγοθάς διακηρύττει ότι χρειαζόμαστε έναν αντικαταστάτη για να μας ελευθερώσει.

γ. Η ενσάρκωση και η εξέλιξη. Ίσως η ερώτηση “Δημιουργία κατά της εξέλιξης” βρίσκει την καλύτερη απάντησή της βλέποντας τη δημιουργία της ανθρωπότητας από την προοπτική της ενσάρκωσης. Φέρνοντας το δεύτερο Αδάμ - το Χριστό - στη σκηνή της ιστορίας, ο Θεός ήταν σε δημιουργικό έργο. Αν ο Θεός μπορούσε να επιτελέσει αυτό το ύψιστο θαύμα, δεν υπάρχει αμφιβολία για την ικανότητά Του να διαμορφώσει τον πρώτο Αδάμ.

δ. Ο άνθρωπος ενηλικιώθηκε; Συχνά οι οπαδοί της εξέλιξης τόνισαν την αλματώδη επιστημονική πρόοδο των τελευταίων αιώνων σαν απόδειξη ότι φαίνεται ο άνθρωπος να είναι ο διαιτητής του πεπρωμένου του. Με την επιστήμη η οποία καλύπτει τις ανάγκες του και του δίνει αρκετό χρόνο, θα λύσει τα προβλήματα του κόσμου.

7. Η φύση του ανθρώπου

Και όμως, ο μεσσιανικός ρόλος της τεχνολογίας αντιμετωπίζει έναν αυξάνοντα σκεπτικισμό, επειδή η τεχνολογία ώθησε τον πλανήτη στο χείλος της καταστροφής. Η ανθρωπότητα τελείως απέτυχε να περάσει στον έλεγχο της την αμαρτωλή καρδιά. Κατά συνέπεια, όλη η επιστημονική πρόοδος κατέστησε τον κόσμο περισσότερο επικίνδυνο.

Όλο και περισσότερο η φιλοσοφία του μηδενισμού και της απελπισίας κερδίζει έδαφος. Το απόφθεγμα του πάπα Αλεξάνδρου: “η ελπίδα αναδύεται αιώνια από το ανθρώπινο στήθος” ηχεί υπόκωφα σήμερα. Ο Ιώβ συλλαμβάνει καλύτερα την πραγματικότητα - οι ημέρες διέρχονται και «χάνονται άνευ ελπίδος». (Ιώβ ζ'6). Ο κόσμος του ανθρώπου εξαντλείται. Κάποιος έπρεπε να έρθει πέρα από την ανθρώπινη ιστορία, να εισβάλει σε αυτήν και να φέρει μια νέα πραγματικότητα.

Ακτίνες Ελπίδας. Σε πιο βαθμό είχε φθάσει η διαφθορά της ανθρωπότητας; Στο σταυρό οι άνθρωποι φόνευσαν το Δημιουργό τους - στυγεροί πατροκτόνοι! Αλλά ο Θεός δεν άφησε το ανθρώπινο γένος χωρίς ελπίδα.

Ο Δαβίδ ενατένισε τη θέση της ανθρωπότητας στη Δημιουργία. Κατά πρώτον εντυπωσιασμένος από την απεραντοσύνη του σύμπαντος, σκέφθηκε πόσο ασήμαντος είναι ο άνθρωπος. Έπειτα άρχισε να συνειδητοποιεί την αληθινή θέση της ανθρωπότητας. Μιλώντας για την παρούσα σχέση του ανθρώπου με το Θεό, είπε: «Συ δε έκαμες αυτόν ολίγον τι κατώτερον των αγγέλων, και με δόξαν και τιμήν εστεφάνωσας αυτόν. Κατέστησας αυτόν κύριον επί τα έργα των χειρών σου.» (Ψαλμ. η'5,6, Εβρ. β'7).

Παρά την πτώση, παραμένει μια έννοια της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Αν και αμαυρισμένη, η θεία εικόνα δεν εξαλείφθηκε τελείως. Παρά την πτώση, τη διαφθορά, την αμαρτωλότητα, ο άνθρωπος παραμένει ακόμη ο αντιπρόσωπος του Θεού στη γη. Η φύση του δεν είναι θεία, όμως διατηρεί μια αξιοπρεπή θέση ως επιστάτης του Θεού στην επίγεια δημιουργία. Όταν ο Δαβίδ το συνειδητοποίησε, ανταποκρί-

7. Η φύση του ανθρώπου

θηκε με δοξολογία και ευχαριστία: «Κύριε ο Κύριος ημών, πόσον είναι θαυμαστόν το όνομά σου εν πάση τη γη!» (Ψάλμ. η´9).

Η Διαθήκη της Χάρης

Με την παράβαση, το πρώτο ζευγάρι έγινε αμαρτωλό. Μη μπορώντας πια να αντισταθούν στο Σατανά, θα μπορούσαν να είναι ελεύθεροι ή αφέθηκαν στην απώλεια; Υπήρχε κάποια ελπίδα;

Η Διαθήκη που Δόθηκε κατά την Πώση. Πριν ο Θεός εκφέρει την ποινή στο αμαρτωλό ζευγάρι, τους έδωσε ελπίδα εισάγοντας τη διαθήκη της χάρης. Είπε: «Έχθραν θέλω στήσει ανάμεσον σου και της γυναικός, και ανάμεσον του σπέρματός σου και του σπέρματος αυτής. Αυτό θέλει σου συντρίψει την κεφαλήν και συ θέλει κεντήσει την πτέρναν αυτού.» (Γέν. γ´15).

Το μήνυμα του Θεού έφερε ενθάρρυνση, επειδή ανακοίνωσε πως ο Σατανάς τελικά θα νικηθεί, παρά το γεγονός ότι οδήγησε την ανθρωπότητα στην απάτη του. Η Διαθήκη έγινε ανάμεσα στο Θεό και στην ανθρωπότητα. Πρώτα ο Θεός υποσχέθηκε με τη χάρη Του ένα προπύργιο κατά της αμαρτίας. Θα δημιουργούσε μίσος ανάμεσα στο φίδι και στη γυναίκα, ανάμεσα στους οπαδούς του Σατανά και στο λαό του Θεού. Αυτό θα εξάρθρωνε τη σχέση του ανθρώπου με το Σατανά και θα άνοιγε δρόμο για μια ανανεωμένη σχέση με το Θεό.

Στο διάβα των αιώνων ο πόλεμος θα συνέχιζε ανάμεσα στην εκκλησία του Θεού και στο Σατανά. Η διαμάχη θα έφθανε στο αποκορύφωμά της με το θάνατο του Ιησού Χριστού, ο οποίος ήταν η προφητική προσωποποίηση του Σπέρματος της γυναικός. Στο Γολγοθά ο Σατανάς νικήθηκε. Αν και κτυπήθηκε το Σπέρμα της γυναικός, ο δημιουργός του κακού νικήθηκε.

Όλοι όσοι δέχονται την προσφορά της χάρης του Θεού, θα γνωρίσουν μια εχθρότητα κατά της αμαρτίας η οποία θα

7. Η φύση του ανθρώπου

τους καταστήσει νικητές στη μάχη κατά του Σατανά. Διαμέσου της πίστης θα συμμετέχουν στη νίκη του Σωτήρα στο Γολγοθά.

Η Διαθήκη Εγκαθιδρύθηκε πριν από τη Δημιουργία.

Η διαθήκη της χάρις δε διαμορφώθηκε μετά την πτώση. Η Γραφή φανερώνει ότι ακόμη πριν από τη Δημιουργία η Θεότητα είχαν συνομολογήσει μεταξύ Τους να σώσουν την ανθρώπινη φυλή εάν έπεφτε στην αμαρτία. Ο Παύλος λέει ότι ο Θεός «εξέλεξεν ημάς δι'αυτού (του Χριστού) προ καταβολής κόσμου, διά να ήμεθα άγιοι και άμωμοι ενώπιον αυτού διά της αγάπης, προορίσας ημάς εις υιοθεσίαν διά Ιησού Χριστού εις εαυτόν κατά την ευδοκίαν του θελήματος αυτού, εις έπαινον της δόξης της χάριτος αυτού». (Εφεσ. α'4-6, Β'Τιμ. α'9). Μιλώντας για την εξιλαστική θυσία του Χριστού, ο Πέτρος είπε: «Όστις ήτο προωρισμένος προ καταβολής κόσμου.» (Α'Πέτρ. α'20).

Η διαθήκη βασίσθηκε σε ένα ακλόνητο θεμέλιο: την υπόσχεση και τον όρκο του Θεού του Ιδίου (Εβρ. ζ'17). Ο Ιησούς Χριστός ήταν ο εγγυητής της Διαθήκης (Εβρ. ζ'22). Εγγυητής είναι κάποιος που αναλαμβάνει οποιαδήποτε οφειλή ή υποχρέωση σε περίπτωση αθέτησης του άλλου προσώπου. Το ότι ο Χριστός ήταν εγγυητής, σήμαινε πως αν η ανθρώπινη φυλή έπεφτε στην αμαρτία, Αυτός θα επιφορτιζόταν την ποινή. Θα πλήρωνε την τιμή της απολύτρωσής τους, θα γινόταν ιλασμός για τις αμαρτίες τους, θα αντιμετώπιζε τις απαιτήσεις για την παράβαση του νόμου του Θεού. Κανένας άνθρωπος ή κανένας άγγελος δεν μπορούσε να αναλάβει αυτή την ευθύνη. Μόνο ο Χριστός ο Δημιουργός, η αντιπροσωπευτική κεφαλή της φυλής, μπορούσε να αναλάβει αυτή την ευθύνη. (Ρωμ. ε'12-21, Α'Κορ. ι-ε'22).

Ο Υιός του Θεού δεν ήταν μόνο ο εγγυητής της διαθήκης, ήταν επίσης και ο μεσίτης της ή ο εκτελεστής. Η περιγραφή της αποστολής Του ως ο ενσαρκωθείς Υιός του ανθρώπου αποκαλύπτει αυτή την όψη του ρόλου του. Ο Ίδιος

7. Η φύση του ανθρώπου

είπε: «Κατέβην εκ του ουρανού, ουχί διά να κάμω το θέλημα το εμόν, αλλά το θέλημα του πέμψαντός με.» (Ιωάν. ζ'38, ε'30,43). Το θέλημα του Πατέρα Του είναι: «Πας όστις βλέπει τον Υιόν και πιστεύει εις αυτόν, να έχη ζωήν αιώνιον.» (Ιωάν. ζ'40). Και σε κάποια άλλη στιγμή είπε: «Αύτη δε είναι η αιώνιος ζωή, το να γνωρίζωσι σε τον μόνον αληθινόν Θεόν, και τον οποίον απέστειλας Ιησούν Χριστόν.» (Ιωάν. ιζ'3). Στο τέλος της αποστολής Του βεβαίωσε για την εκτέλεση της εντολής του Πατέρα Του λέγοντας: «Εγώ σε εδόξασα επί της γης. Το έργον ετελείωσα το οποίον μοι έδωκας διά να κάμω.» (Ιωάν. ιζ'4).

Στο σταυρό ο Χριστός εκπλήρωσε την υπόσχεση να είναι ο εγγυητής της ανθρωπότητας στη διαθήκη. Η κραυγή Του «τετέλεστα!» (Ιωάν. ιθ'30) σημείωσε την ολοκλήρωση της αποστολής Του. Με τη ζωή Του πλήρωσε την ποινή την απαιτούμενη για την παραβίαση του νόμου του Θεού, εξασφαλίζοντας τη σωτηρία των μετανοούντων αμαρτωλών. Εκείνη τη στιγμή το αίμα του Χριστού επικύρωσε τη διαθήκη της χάρης. Διαμέσου της πίστης στο εξιλαστικό αίμα, οι μετανοούντες αμαρτωλοί θα υιοθετούνται ως γιοι και θυγατέρες του Θεού, γινόμενοι έτσι κληρονόμοι της αιώνιας ζωής.

Αυτή η διαθήκη της χάρης αποδεικνύει την άπειρη αγάπη του Θεού προς την ανθρωπότητα. Εγκαθιδρυμένη πριν από τη Δημιουργία, η διαθήκη αποκαλύφθηκε πριν από την πτώση. Εκείνη την εποχή, κατά μια ειδική έννοια, ο Θεός και η ανθρωπότητα έγιναν εταίροι.

Η Ανανεωμένη Διαθήκη. Δυστυχώς η ανθρωπότητα απέρριψε αυτή τη μεγαλοπρεπή διαθήκη της χάρης και πριν από τον κατακλισμό και μετά από αυτόν. (Γέν. ζ'1-8, ια'1-9). Όταν ο Θεός πρόσφερε τη διαθήκη εκ νέου, το έκανε διαμέσου του Αβραάμ. Και πάλι βεβαίωσε την υπόσχεση της λύτρωσης: «Εν τω σπέρματί σου θέλουσιν ευλογηθή πάντα τα έθνη της γης, διότι υπήκουσας εις την φωνήν μου.» (Γέν. κβ'18, ιβ'3, ιη'18).

7. Η φύση του ανθρώπου

Η Γραφή εξαίρει ιδιαίτερα την πιστότητα του Αβραάμ στους όρους της διαθήκης. Ο Αβραάμ πίστευσε στο Θεό, «και ελογίσθη εις αυτόν εις δικαιοσύνην». (Γέν. ιε´6). Αυτή η συμμετοχή του Αβραάμ στις ευλογίες της διαθήκης, η οποία βασιζόταν στη χάρη του Θεού, εξαρτώμενη επίσης από την υπακοή του, η οποία αποκαλύπτει ότι η διαθήκη εξυψώνει την εξουσία του νόμου του Θεού. (Γέν. ιζ´1, κς´5).

Η πίστη του Αβραάμ είχε τέτοια ποιότητα που του δόθηκε ο τίτλος «πατήρ πάντων των πιστευόντων» (Ρωμ. δ´11). Αυτός ήταν το πρότυπο του Θεού για τη δικαιοσύνη μέσα από την πίστη η οποία εκδηλώνεται με την υπακοή. (Ρωμ. δ´2,3, Ιακ. β´23,24). Η διαθήκη της χάρης δεν απένειμε αυτόματα τις ευλογίες της στους φυσικούς απόγονους του Αβραάμ, αλλά σε εκείνους που ακολούθησαν το παράδειγμα του Αβραάμ στην πίστη. «Οι όντες εκ πίστεως, ούτοι είναι υιοί του Αβραάμ.» (Γαλ. γ´7). Κάθε άτομο στη γη μπορεί να έχει την εμπειρία των υποσχέσεων της διαθήκης για σωτηρία, εκπληρώνοντας τον όρο: «Εάν ήσθε του Χριστού, άρα είσθε σπέρμα του Αβραάμ, και κατά την επαγγελίαν κληρονόμοι.» (Γαλ. γ´29). Από μέρους του Θεού η διαθήκη του Σινά (η ονομαζόμενη και πρώτη διαθήκη) ήταν η ανανέωση της διαθήκης της χάρης προς τον Αβραάμ (Εβρ. θ´1). Αλλά ο Ισραήλ τη διαστρέβλωσε σε μια διαθήκη έργων. (Γαλ. δ´22-31).

Η Νέα Διαθήκη. Άλλα βιβλικά κείμενα ομιλούν για «νέα ή ανωτέρα διαθήκη».¹¹ Και αυτό όχι επειδή η αιώνια διαθήκη άλλαξε, αλλά επειδή (1) με την απιστία του Ισραήλ η αιώνια διαθήκη του Θεού κατέληξε να είναι ένα σύστημα έργων, (2) συνδέθηκε με μια νέα αποκάλυψη της αγάπης του Θεού μέσα από την ενσάρκωση, τη ζωή, το θάνατο, την ανάσταση και τη μεσιτεία του Χριστού (Εβρ. η´6-13), και (3) επικυρώθηκε μόνο στο σταυρό με το αίμα του Χριστού. (Δαν. θ´27, Λουκά κβ´20, Ρωμ. ιε´8, Εβρ. θ´11-22).¹²

Είναι τεράστιο αυτό που προσφέρει η διαθήκη σε εκείνους οι οποίοι τη δέχονται. Με τη χάρη του Θεού αυτή τους

7. Η φύση του ανθρώπου

προσφέρει συγχώρηση για τις αμαρτίες τους. Προσφέρει το έργο του Αγίου Πνεύματος γράφοντας τις Δέκα Εντολές στην καρδιά, και αποκαθιστώντας τους μετανοημένους αμαρτωλούς στην εικόνα του Ποιητή τους. (Ιερ. λα΄33). Η νέα διαθήκη, η αναγέννηση φέρει τη δικαιοσύνη του Χριστού και την πείρα της δικαίωσης διαμέσου της πίστης.

Η ανανέωση της καρδιάς μετασχηματίζει τα άτομα έτσι που θα φέρουν τον καρπό του Πνεύματος: «αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, αγαθωσύνη, πίστις, πραότης εγκράτεια». (Γαλ. ε΄22,23). Με τη δύναμη της σώζουσας χάρις του Χριστού, μπορούν να βαδίσουν όπως ο Χριστός βάδισε, κάθε μέρα απολαμβάνοντας τα πράγματα που ευχαριστούν το Θεό. (Ιωάν. η΄29). Η μόνη ελπίδα της αμαρτωλής ανθρωπότητας είναι να δεχθεί την πρόσκληση του Θεού να εισέλθει στη διαθήκη της χάρις Του. Με την πίστη στον Ιησού Χριστό μπορούμε να έχουμε την εμπειρία αυτής της σχέσης που μας εξασφαλίζει την υιοθεσία μας ως παιδιά του Θεού και συγκληρονόμοι του Χριστού στη βασιλεία Του.

Βιβλιογραφία και Σχόλια

1. Είναι ευνόητο ότι στη λέξη άνθρωπος εμπερικλείεται και ο άνδρας και η γυναίκα.
2. Berkhof, *Systematic Theology*, σελ. 183.
3. «Soul», *SDA Encyclopedia*, αναθεωρημένη έκδοση, σελ. 1361.
4. «Soul» *SDA Bible Dictionary*, αναθεωρημένη έκδοση, σελ. 1061.
5. Αυτόθι, σελ. 1064.
6. *SDA Bible Commentary*, αναθεωρημένη έκδοση, 7ος τόμος, σελ. 257.
7. Αυτόθι, αναθεωρημένη έκδοση, 3ος τόμος, σελ. 1090.
8. «Sin, I» *SDA Bible Dictionary*, αναθεωρημένη έκδοση, σελ. 1042.
9. James Orr, *God's Image in Man* (Grand Rapids MI: Wm, B. Eerdmans, 1948), σελ. 3,4.
10. Leonard Verduin, *Somewhat Less than God: The Biblical View of Man* (Grand Rapids, MI: Wm B. Eerdmans, 1970), σελ.. 69.
11. Η Καινή Διαθήκη συσχετίζει την πείρα του Ισραήλ στο όρος Σινά με την παλαιά διαθήκη. (Γαλ. δ'24,25). Στο Σινά ο Θεός ανανεώνει την αιώνια διαθήκη της χάρις με το λαό Του τον οποίο είχε ελευθερώσει. (Α' Χρον. ις'14-17, Ψαλμ. ρε'8-11, Γαλ. γ'15-17). Ο Θεός τους υπόσχεται: «Τώρα λοιπόν, εάν τωόντι υπακούσητε εις την φωνήνμου

7. Η φύση του ανθρώπου

και φυλάξτε την διαθήκην μου, θέλετε είσθαι εις εμέ ο εκλεκτός από πάντων των λαών, διότι ιδική μου είναι πάσα η γη. Και σεις θέλετε είσθαι εις εμέ βασιλείον, ιεράτευμα.» (Εξ. ιθ'5,6, Γέν. ιζ'9,19). Η διαθήκη βασιζόταν στη δικαιοσύνη διαμέσου της πίστης. (Ρωμ. ι'6-8, Δευτ. λ'11-14), και ο νόμος θα ήταν γραμμένος στις καρδιές τους (Δευτ. ζ'4-6, λ'14).

Η διαθήκη της χάρις υπόκειται πάντοτε σε μια διαστροφή από τους Χριστιανούς που την μετατρέπουν σε ένα σύστημα σωτηρίας με έργα. Ο Παύλος χρησιμοποιεί την αποτυχία του Αβραάμ να εμπιστευθεί στο Θεό - την εξάρτησή του από τα δικά του έργα να λύσει τα προβλήματά του - σαν μια απεικόνιση της παλαιάς διαθήκης. (Γέν. ιζ', ιβ'10-20, Γαλ. δ'22-25). Πραγματικά, η πείρα της δικαίωσης με έργα υπάρχει από τότε που η αμαρτία εισήλθε στον κόσμο αυτό και η αιώνια διαθήκη αθετήθηκε. (Ωσηέ ζ'7).

Στην ιστορία του Ισραήλ η πλειονότητα του επιδίωξαν «να συστήσωσι την ιδίαν αυτών δικαιοσύνην» «εκ των έργων του νόμου». (Ρωμ. θ'30 - ι'4). Ζούσαν κατά το γράμμα, όχι κατά το Πνεύμα. (Β' Κορ. γ'6). Προσπαθώντας να δικαιωθούν με το νόμο (Γαλ.ε'4), έζησαν κάτω από την καταδίκη του νόμου, στη σκλαβιά και όχι στην ελευθερία (Γαλ. δ'21-23). Έτσι, διέστρεψαν τη διαθήκη του Σινά.

Η προς Εβραίους επιστολή εφαρμόζει την πρώτη, ή την παλαιά, διαθήκη στην ιστορία του Ισραήλ από το Σινά και μετά, και αποκαλύπτει την προσωρινή φύση της. Δείχνει ότι το λευιτικό ιερατείο θα ήταν προσωρινό, επιτελώντας ένα συμβολικό λειτούργημα, μέχρι να φθάσει η πραγματικότητα στο πρόσωπο του Χριστού. (Εβρ. θ'10). Δυστυχώς πολλοί απέτυχαν να δουν ότι οι ίδιες οι λειτουργίες δεν είχαν καμιά αξία. (Εβρ. ι'1). Η εμμονή στο σύστημα αυτό της «σκιάς», ενώ ο τύπος ήδη είχε συναντήσει το αντίτυπο και η σκιά είχε συναντήσει την πραγματικότητα, παραμόρφωσε την αληθινή αποστολή του Χριστού. Έκτοτε, χρησιμοποιήθηκε η έντονη γλώσσα για να τονίσει την ανωτερότητα της καλύτερης ή νέας διαθήκης σε σχέση με αυτή του Σινά.

7. Η φύση του ανθρώπου

Ως εκ τούτου, η παλαιά διαθήκη μπορεί να περιγραφεί με εκφράσεις αρνητικές και θετικές. Αρνητικά, αναφέρεται στη διαστρέβλωση της αιώνιας διαθήκης που έκανε ο λαός του Θεού. Θετικά, σημαίνει την πρόσκαιρη επίγεια διακονία που ο Θεός καθόρισε για να ατιμετωπισθεί η ανάγκη την οποία δημιούργησε η πτώση του ανθρώπου. Δείτε επίσης White, *Πατριάρχες και Προφήτες*, σελ. 351-354. White, «Our Work» *Review and Herald*, 23-06-1904, σελ. 8. White, «A Holy Purpose to Restore Jerusalem» *Southern Watchman*, 01-03-1904, σελ. 142. Hasel, *Covenant in Blood* (Mountain View, CA: Pacific Press, 1982). Wallenkampf, *Salvation Comes from the Lord* (Washington DC: Review and Herald, 1983), σελ. 84-90.

12. Συγκρίνετε με Hasel, *Covenant in Blood*.